

Pinsen 2025

Jubileumsgudstjeneste i Stavanger domkirke

Preken av biskop Anne Lise Ådnøy

Joh 14,23-29:

Jesus svarte: «Den som elsker meg, vil holde fast på mitt ord, og min Far skal elske ham, og vi skal komme og bo hos ham. Den som ikke elsker meg, holder ikke fast på mine ord. Det ordet dere hører, er ikke fra meg, men fra Far, han som har sendt meg. Dette har jeg sagt dere mens jeg ennå er hos dere. Men Talsmannen, Den hellige ånd, som Far skal sende i mitt navn, skal lære dere alt og minne dere om alt det jeg har sagt dere. Fred etterlater jeg dere. Min fred gir jeg dere, ikke den fred som verden gir. La ikke hjertet bli grepet av angst og motløshet. Dere hørte at jeg sa: Jeg går bort, og jeg kommer til dere igjen. Hvis dere elsket meg, var dere glade for at jeg går til Far, for Far er større enn jeg. Nå har jeg sagt dere dette før det skjer, for at dere skal tro når det skjer.

Dette har jeg gleda meg til i 10 år: Gratulerer med jubileumsfeiring i Domkirka, byen og bispedømmet! Kristuslyset kom til vår kyst for mer enn 1000 år siden, det vitner reiste steinkors og kristne graver om. Og for 900 år siden ble denne katedralen reist som et «statement»: Her tror vi på Kvitekrist! Det takker vi for og feirer hele dette året!

En kirkebåt, en færing, la for to år siden ut på en reise innom alle de 90 sokna i bispedømmet. Domkirka ligger rett oppfor ei god havn. For mange er kirka nettopp det, ei god havn. Tema for bispedømmejubileet er «Sammen». Sammen skal vi løftes fram av Den hellige ånds gjerning i vårt hjørne av verden og i vår tid.

For ett år siden dro ei skute fra Egersund til Mosterhamn, på verdiseglas langs kystpilegrimsleia. Ombord var ungdommer fra kommuner langs leia. De samtalte om og skreiv ned i et verdibrev ord som for dem gir livet mening i dag: *Samhold, trygghet, fellesskap og tillit*. Vi var på veg til 1000-årsfeiringa av kristenretten. Det aner meg at unge i Rogaland da denne kirka ble reist kunne funnet mening i de samme verdiene. *Samhold, trygghet, fellesskap og tillit*.

Språket vi bruker for å uttrykke felles verdier er gitt oss av Gud. To hendelser speiler hverandre når vi feirer pinse: den babelske forvirringa blir «svart ut» av et språkunder i Jerusalem. I 2025 hører over 100 ulike språk hjemme i Rogaland. Da trenger vi tilliten oss imellom, og vi trenger alle møtepunkt og gjestebud som kan gi fellesskap og samhold. Takk til lokale aktører som legger til rette for det.

Evangelisten Johannes forteller om Jesu avskjed med disiplene, det siste måltidet. Her står løftet om Talsmannen sentralt. Disse kapitlene har form av en avskjedstale og en forbønn. Her framstilles et konsentrat av Jesu undervisning og alt han står for. *La ikke hjertet bli grepet av angst, min fred gir jeg dere*. Jesus gir fred for hjertet i en urolig verden. Tro og liv i helg og hverdag henger tett, tett sammen. Han som sa: *Jeg er verdens lys* spente med sitt liv en bue fra skapelsens morgen. *I begynnelsen svevde Guds ånd over vannet. Da sa Gud: «Det skal bli lys!» Og det ble lys!*

Pinse er den tredje høgtida i kirkeåret. Når året er på sitt lyseste, feirer vi Guds usynlige nærvær i alle ting.

Nå grønnes de værbitte øyer, nå speiles Guds himmel i hav. Takk, strålende morgenmirakel for lys over vugge og grav! (Fra jubileumssalmen)

Ånden er den tredje personen i treenigheten. Troen på den treenige Gud kom til vår kyst vestfra. En keltisk munk forklarte treenighetsgåten med enkle bilder: det er tre ledd på fingeren, men det er en finger, det er tre folder i kappen, men det er en kappe.

På forunderlig vis henger det enkle tett sammen med dybdene i troen. Jesus satte et barn fram som eksempel for disiplene. Dåpen er det som bærer oss i alle livets faser. Det er dåpens nåde som er båten vi reiser i. Det hører med til bekjennelsen at vi som er døpt trenger hverandre. Se rundt dere hvor mange vi er og hvor ulike. Vi som er her gir helligånden et fysisk uttrykk i vår del av historien i bispedømmet og byen.

Vi tror på en hellig, allmenn og apostolisk kirke. Noe av det fineste jeg vet er å dele ut nattverdbrød med ordene: *Dette er Jesu kropp*, og se inn i så mange ansikt. Noen bekymra, mange gamle, noen med smil, andre med stort alvor: dette er Kristi kropp, dette er kirka i Rogaland 2025.

Elsker vi Jesus da? Holder vi fast på hans ord? Dersom kirka skal kunne fortsette sin seilas, trenger vi folk som kan si Ja. Før vi kan si «Ja, jeg elsker Jesus», elsker Jesus oss. Barnedåp er en hellig handling som ikke går opp i en rasjonell livsforståelse. Likefullt har dåpen sitt rasjonale. Tydeligere enn tusen prekenes viser dåpshandlingen at livet er gitt av Gud og tilhører Gud. Og at dette er gyldig uavhengig av utrustning, inntekt, kultur eller helse. *Jesus elsker alle barna, alle barna på vår jord.*

Hva er det da å holde fast på Jesu ord? Kan vi ha ulike meninger om det? «Ett nytt bud gir jeg dere», sa Jesus, «dere skal elske hverandre». Vi gjør ofte kjærlighet og det å elske til noe følelsesbasert. Jesus ga sitt nye bud rett etter at han hadde vasket disiplenes føtter. Å holde fast på Jesu ord er ikke primært å ha meninger om ting som står i bibelen, det er å ha en praksis som tar vare på naboer og søsken, fjernt og nær. Noen kan vi hjelpe med det vi gjør, alle kan vi bære til Gud i bønn.

Jubileumsåret har gitt anledning til noen historiske tilbakeblikk. Takk til de som skriver og forteller sånn at vi lærer av det. Da Magnus Lagabøtes landslov ble feiret i fjor, løftet en rettshistoriker fram kongens oppvekst i et fransiskanerkloster. Den omtanken for de fattige og syke som er nedfelt i loven kan være en arv fra klosteret. I hvert fall er det en arv fra Jesus. I en urolig verden gir det håp å se at noen har omsorg for små, syke, gamle, fattige, flyktninger og skaperverket.

Vi som hører til i kirka vil være på parti med håpet om en bedre verden. Troen på den treenige Gud er også troen på en kraft som driver historien i riktig retning.

Takk, eldgamle kirke, for drømmen om mer av Guds himmel på jord.

Jesus formidlet en kjærlig Gud. Gud er som en god Far, og Gud er samtidig alltid større enn og bedre enn våre bilder av den gode forelder. I den bevegelsen som henter kraft og håp hos Jesus hører vår kirke hjemme. Med alle feil og mangler som vi ser og innrømmer, eller ikke ser. Inn og ut av dager, uker, måneder og århundrer seiler skipet båret av nåden i dåpen og drevet fram av Helligåndens vind. Må den treenige Gud fortsatt vise sin kjærlighet til folk, og gjennom folk som bor her. Og må vi alle få høre til i ei kirke der vi kan snakke ærlig om det vi ikke klarte, be om tilgivelse, bli tilgitt, kvile ut etter stormer og samle mot til nye dager.

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd, som var, er og blir, en sann Gud fra evighet til evighet